Jussi

ADLER OLSEN

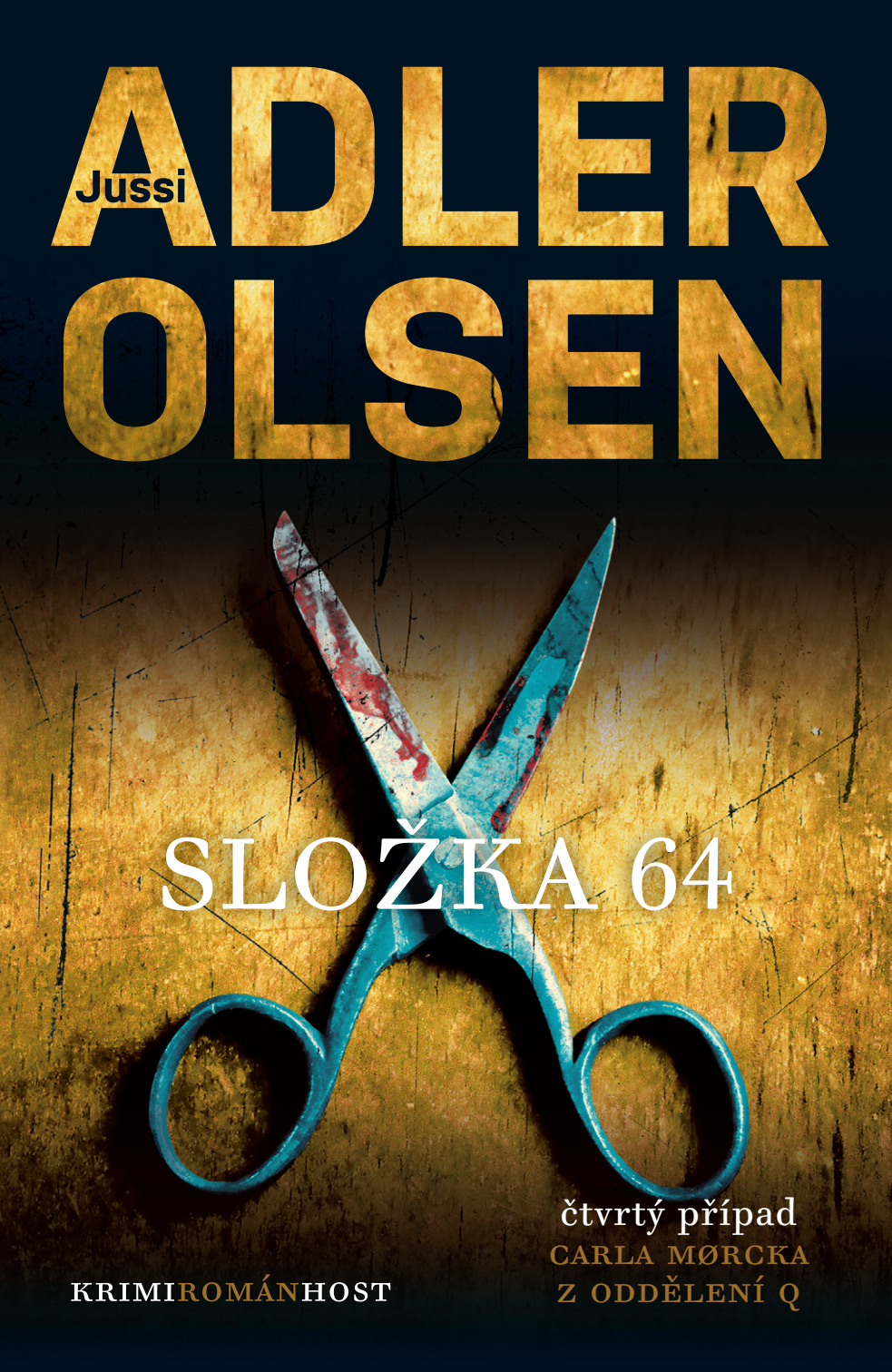

SLOŽKA 64

čtvrtý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

KRIMIROMÁNHOST

Na kratičkou chvíli se cítila dobře. Mezi prsty držela chladnou, jemnou sklenku šampaňského, kolem šuměly hlasy a manžel ji rukou lehce objímal kolem pasu. Podobně se cítila, jen když bývala zamilovaná, a během desetin vteřin prožitých ve vzdáleném dětství. Pocit jistoty při babiččině tlachání. Tlumený smích, u kterého se tak hezky usínalo. Smích lidí, kteří už dávno nejsou na tomto světě.

Nete pevně stiskla rty, aby ten pocit nezmizel. Už se jí to v minulosti několikrát stalo.

Narovnala se a rozhlédla se po paletě pestrobarevných šatů a vzpřímených zad. Na slavnostní večeři pro dánské laureáty letošní Velké nordické ceny za medicínu se dostavilo mnoho hostů. Vědci, lékaři, celebrity. Společnost, do které se rozhodně nenarodila, ale ve které se během ubíhajících let cítila čím dál tím lépe.

Zhluboka se nadechla a právě si chtěla spokojeně povzdychnout, když na sobě naprosto jasně ucítila něčí pohled. Někdo ji pozoroval skrze záplavu vysoce vyčesaných vlasů a zástup mužů s pevně utaženými motýlky. Takové nedefinovatelné a zneklidňující elektrické výboje dokážou vyslat pouze oči, které nepřejí nikomu nic dobrého. Instinktivně se stáhla stranou jako štvaná zvěř, hledající úkryt v houštinách. Položila manželovi ruku na rameno a pokusila se o úsměv, zatímco její oči těkaly mezi slavnostně oblečenými těly a lehkým oparem snášejícím se ze svítilen.

Náhle jedna z žen zaklonila v srdečném záchvatu smíchu hlavu a tento pohyb odkryl Nete výhled ke stěně sálu.

Tam stál on.

Jeho postava vyčnívala nad ostatními jako maják. Navzdory nastupující tmě a křivým nohám připomínal číhající

šelmu, jejíž oči klouzaly po přítomných s přesností pátracího světlometu.

Znovu pocítila jeho intenzivní pohled po celém těle a pochopila, že pokud okamžitě něco neudělá, celý její život se během několika málo vteřin zhroutí jako domeček z karet.

„Andreasi," řekla a chytila se za krk, po kterém jí začínaly stékat čůrky potu. „Mohli bychom už jít? Necítím se moc dobře."

To úplně stačilo. Její manžel povytáhl tmavé obočí, pokývl ostatním na pozdrav, uchopil ji za ruku a vydal se na cestu. Právě proto ho milovala.

„Děkuju," řekla. „Bohužel mě zase chytla hlava."

Přikývl. Sám to moc dobře znal. Dlouhé, bezútěšné večery v obývacím pokoji při atacích migrény.

I to měli společné.

Právě došli k masivnímu schodišti vedoucímu ke slavnostnímu sálu, když vtom se odněkud vynořil vysoký muž a zastoupil jim cestu.

Hned si všimla, že vypadá mnohem starší. Jeho oči, kdysi tak zářící, zmatněly. Vlasy měl k nepoznání. Uplynulých pětadvacet let odvedlo svou práci.

„Nete, co ty tady? Ty jsi ta poslední, koho bych v téhle společnosti očekával," řekl krátce.

Rychle se s manželem protáhla kolem něj, ale to jejího pronásledovatele nezastavilo. „Ty si na mě nevzpomínáš, Nete?" ozvalo se zezadu. „Já myslím, že ano. Curt Wad. Mě si přece musíš pamatovat."

V půlce schodiště je dohonil.

„Možná jsi teď děvkou ředitele Rosena, ne? Kdo by si kdy pomyslel, že se dostaneš takhle vysoko?"

Pokusila se manžela odtáhnout pryč, ale Andreas Rosen byl zvyklý stavět se k problémům čelem. Ani teď se nezachoval jinak.

„Byl byste tak laskav a přestal obtěžovat mou ženu?“ řekl a jeho tichá slova doprovázel vzteklý výraz.

„Aha.“ Nevítaný host ustoupil o krok dozadu. „Povedlo se ti vtáhnout Andrease Rosena do svých sítí, Nete. Dobrá práce.“ Nasadil výraz, který by si jiní lidé vyložili jako pokřivený úsměv, ale ona dobře věděla, o co jde. „To mi naprosto uniklo. Pochop, nepohybuji se v těchto kruzích příliš často a bulvární plátky nečtu.“

Všimla si, že manžel znechuceně potřásl hlavou. Ucítila, jak ji uchopil za ruku a táhne ji za sebou pryč. Na chvíli nemohla popadnout dech. Jejich kroky pleskaly o zem jako asynchronní ozvěna sebe samých. Pospěšme si, ať už jsme pryč, říkaly.

Podařilo se jim dojít až do šatny, ale vtom se za nimi hlas ozval znovu.

„Pane Rosene! Možná tedy netušíte, že vaše žena je děvka. Chovanka z ostrova Sprogø, které je úplně jedno, před kým roztáhne nohy. Asi ani nevíte, že její debilní mozek nepozná rozdíl mezi pravdou a lží a…“

Manžel se náhle prudce otočil, až ji zabolelo v zápěstí ruky, za kterou ji držel. Několik hostů se pokoušelo vysokého muže, který narušil slavnostní večer, zklidnit. Dva mladí lékaři, kteří se na místě také objevili, před něj výhrůžně předstoupili, aby mu dali jasně najevo, že jeho další přítomnost je nežádoucí.

„Andreasi, nech toho,“ vykřikla, když manžel přistoupil ke skupince okolo jejího mučitele. Ale manžel ji nevnímal. Alfa samec vyrazil, aby si vyznačil své teritorium.

„Nevím, kdo jste," řekl. „Ale doporučuji vám, abyste se neukazoval na veřejnosti, dokud se nenaučíte slušně chovat."

Vychrtlý muž zvedl hlavu a pohlédl přes muže, kteří ho drželi. Všichni v šatně mu viseli na popraskaných rtech. Šatnářky u pultu, za kterým schovávaly kožichy odděleně od kabátů. Ti, co náhodně procházeli kolem. Soukromí řidiči, čekající u létajících dveří.

A nakonec se ozvaly věty, které nikdy neměly být vysloveny.

„Tak se zeptejte Nete, kde ji sterilizovali, pane Rosene. Zeptejte se jí, kolikrát potratila nebo jak se člověk cítí po pěti dnech na samotce. Zeptejte se na to a nepoučujte mě, jak se mám chovat ve společnosti. To nechte na jiných lidech, lepších než vy, pane Andreasi Rosene."

Curt Wad se vytrhl ze sevření a s očima plnýma nenávisti ustoupil stranou. „Jdu!" zařval. „A ty, Nete," ukázal na ni chvějícím se prstem, „ty se vrať zpátky do pekla, kam patříš!"

Ještě než se za ním zavřely létající dveře, po celé místnosti se rozezněly hlasy.

„To byl Curt Wad," šeptal kdosi za nimi. „Studoval společně s dnešním laureátem a tenkrát spolu kamarádili. To je taky jediná dobrá věc, která se o něm dá říct."

Přesto se dostala do pasti. Odhalená.

Oči ostatních ji pozorovaly. Hledaly známky, které by pomohly odhalit její pravé já. Má příliš hluboký výstřih? Vyzývavé boky? Nebo to snad jsou její rty?

Když si přebírali kabáty, šatnářčin teplý dech působil až jedovatě. Bylo z ní jasně cítit — nejsi o nic lepší než já.

Tak málo stačilo.

Stočila pohled k zemi a zavěsila se do manžela.

Do svého milovaného muže, kterému se neodvážila podívat do očí.

Naslouchala tichému, pravidelnému chodu motoru.

Jeden druhému neřekl ani slovo. Oba dva tiše seděli a zírali na pulzující stěrače a okolní podzimní tmu.

On možná čekal, že všechno popře a vyvrátí, ale tuhle útěchu mu poskytnout nemohla.

Ona možná čekala, že jí vyjde vstříc. Že z ní stáhne svěrací kazajku, podívá se na ni a řekne, že ať už se stalo cokoliv, nic to neznamená. Důležitých je těch jedenáct společně prožitých let.

Ne těch třicet sedm, které byly předtím.

Ale on jen zapnul rádio a nechal celý vůz naplnit ohlušující hudbou. Sting je doprovázel při cestě ostrovem Sjælland na jih, Sade a Madonna zase přes Falster a Guldborgsund. Noc byla plná mladých, zvláštních hlasů. Jediné spojení, které jim zůstalo.

Všechno ostatní bylo pryč.

Byli několik set metrů před městečkem Blans a pár kilometrů od domova, když náhle zabočil na polní cestu.

„Tak mluv, řekni mi to," řekl, zahleděný do hluboké tmy okolo nich. Ani jedno vřelé slůvko. Ani jménem ji neoslovil, aby ji trochu utěšil. Jen strohé: Tak mluv, řekni mi to!

Zavřela oči. Prosila ho o pochopení. Vysvětlovala, že šlo o zvláštní souhru náhod a že muž, který ji očernil, je také zároveň strůjcem všeho zla v jejím životě.

Ale navzdory všemu musela přiznat, že vše, co bylo řečeno, je pravda. Tiše to připustila.

Všechno je pravda.

V tomto náročném, bolestivém okamžiku slyšela jen jeho dech. Nakonec se k ní otočil a podíval se na ni temnýma

očima. „Takže proto se nám nepodařilo mít spolu dítě," řekl.

Přikývla. Stiskla rty a řekla, jak to bylo. Ano, lhala mu a vymýšlela si. Přiznala se. Jako mladá dívka byla umístěna na ostrov Sprogø, ale byla v tom nevinně. Šlo o dlouhou řadu nedorozumění, zneužití moci a podvodů. O nic jiného. Ano, má za sebou potraty a je sterilizovaná, ale ten příšerný chlap, kterého právě potkali…

Položil jí ruku na rameno. Jeho chlad ji omráčil jako elektrický výboj a donutil zmlknout.

Zařadil rychlost, povolil spojku, projel městem a nejvyšší možnou rychlostí ujížděl podél luk a temného moře.

„Je mi líto, Nete. Nedokážu ti odpustit, žes mě celé ty roky utvrzovala v tom, že spolu můžeme mít dítě. To prostě nedokážu. A co se týče toho ostatního, stačilo mi, co už jsem slyšel."

Na chvíli ztichl. Ucítila bodání ve spáncích a ztuhlý krk.

Zvedl hlavu. Stejně arogantně, jako když jednal s lidmi, které nepovažoval za sobě rovné. Sebejistě, jako když ignoroval špatné rady.

„Sbalím si své věci," pokračoval a zřetelně artikuloval. „Máš týden na to, aby sis našla něco jiného. Z našeho domu Havngaard si můžeš vzít, co chceš. Nechci, aby ti něco chybělo."

Pomalu se od něj odvrátila a zadívala se na moře. Nepatrně stáhla okénko a vdechovala vůni mořských řas. Pozorovala přehýbání černočerných vln, které jako by ji chtěly odnést s sebou.

Vybavila si osamělé, zoufalé dny na ostrově Sprogø, kde ji stejné moře lákalo, aby všemu udělala rychlý konec.

Řekl: Nechci, aby ti něco chybělo. Jako by na tom záleželo.

Pochopila, že ji vůbec nezná a nikdy neznal.

Podívala se na hodinky a povšimla si dnešního data — 14. listopadu 1985. Pootočila hlavu, zadívala se na manžela a roztřásly se jí rty.

Potom pomalu zvedla ruku směrem k volantu a rychle ho chytila. Manžel začal protestovat. Zatáhla ze všech sil.

Marně se mermomocí snažil udržet automobil na silnici, která se pod nimi začínala ztrácet. Manželovy úplně poslední protesty přehlušilo skřípění kovu o větrolamy.

Náraz do vodní hladiny zněl jako návrat domů.

1) Listopad 2010

Hlášení o událostech uplynulé noci si Carl vyslechl v policejním rádiu cestou z řadového domku v Allerødu. Za normálních okolností by se o práci mravnostní policie nikdy nezajímal, ale tentokrát tomu bylo jinak.

V bytě na ulici Enghavevej někdo přepadl a polil kyselinou sírovou majitelku jedné z eskortních služeb. Lidé na oddělení popálenin v Královské nemocnici měli plné ruce práce.

Policie se pokoušela najít svědky, ale zatím bez valného výsledku.

K výslechu už předvedli partu ušmudlaných chlapíků z Litvy, ale v průběhu noci vyšlo jasně najevo, že pachatelem může být jen jeden z podezřelých. Bohužel se jim nepodařilo zjistit který. Chyběl důkazní materiál. Hospitalizovaná oběť prohlásila, že nedokáže útočníka přesně identifikovat, a proto museli zase všechny pustit.

Stará známá písnička.

Cestou z parkoviště na policejní stanici potkal Carl Brandura Isaksena ze stanice City, kterému se říkalo Rampouch z Halmtorvu.

„Nazdar, vyrazils do světa naštvat pár lidí?“ zachechtal se Carl, když se míjeli. Idiot se bohužel zastavil a otázku snad dokonce považoval za pozvání k rozhovoru.

„Tentokrát to schytala Bakova sestra,“ řekl ledovým hlasem.

Carl se na něj zadíval zamlženým zrakem. O čem to sakra mele?

„Blbá smůla,“ odpověděl, tím nemůže nic zkazit.

„Slyšels přece o tom přepadení na ulici Enghavevej? Nevypadala vůbec dobře,“ pokračoval Rampouch. „Doktoři

z Královské se v noci rozhodně nenudili. Měl jsem pocit, že se s Børgem Bakem dost dobře znáte, ne?“

Carl pohodil hlavou. Børge Bak? Jestli se s ním dobře zná? Má na mysli vrchního policejního komisaře z oddělení A, který si vzal neplacené volno a pak nenápadně přešel do předčasného důchodu? Toho pokryteckého bastarda?

„Byli jsme asi tak dobří kamarádi jako my dva,“ procedil Carl koutkem úst.

Isaksen kysele přikývl. Ano, jejich vzájemnou náklonnost by dokázala zatlačit do země i motýlí křídla.

„Neznáš náhodou Bakovu sestru, Esther Bakovou?“ zeptal se.

Carl se zahleděl ke sloupořadí, odkud vytančila Rose s ohromnou kabelou, přehozenou přes rameno. Co má sakra v plánu? Strávit v kanceláři dovolenou?

Ucítil, že Isaksen sleduje směr jeho pohledu, a stočil zrak bokem.

„Nikdy jsem se s ní nepotkal, ale pokud vím, tak má bordel, ne?“ odpověděl Carl. „A to je spíš tvůj píseček, ne můj, takže se držím stranou.“

Isaksenovy koutky úst se podle zákonů gravitace stočily k zemi. „Počítej s tím, že Bak bude co nevidět zpátky na stanici a začne se do toho míchat.“

Carl zapochyboval. Copak Bak nešel do důchodu, protože nenáviděl svou práci a celou policejní stanici?

„Bude tady určitě srdečně vítán,“ pronesl. „Ale ne u mě dole.“

Isaksen si prohrábl černé, spánkem přeležélé vlasy. „No jasně, pochopitelně že ne. Ty máš tam dole dost práce s milostnými hrátkami s tamtou, viď?“

Pohodil hlavou směrem k Rose, která právě mizela po schodišti nahoru.

Carl potřásl hlavou. Ať se jde Isaksen s těmi svými narážkami sakra vycpat. Spát s Rose! To by radši vstoupil do kláštera někde v Bratislavě.

O třicet vteřin později už procházel vrátnicí, kde ho zastavil vrátný denní služby: „Carle, ta psycholožka Mona Ibsenová ti tady nechala tohle.“ Dveřmi mu podal šedou obálku. Tvářil se u toho, jako by šlo o nejdůležitější událost dne.

Carl se na obálku zmateně podíval. Možná měl nakonec i pravdu.

Muž se znovu posadil. „Zaslechl jsem, že Asad tady dneska byl už ve čtyři ráno. Pěkně si tam dole ve sklepě dává se svými záležitostmi načas. To tam plánuje teroristický útok na policejní stanici, nebo co to tam vymýšlí?“ Krátce se zachechtal, ale když spatřil Carlův výraz, rychle zmlkl.

„Zeptej se ho sám,“ odsekl Carl a vzpomněl si na ženu, kterou zadrželi na letišti jen proto, že vyslovila slovo „bomba“. Zřejmě jedno přeřeknutí s fatálními důsledky.

V jeho očích bylo tohle mnohem horší.

Už na posledním stupni točitého schodiště poznal, že Rose má dnes dobrý den. Uvítala ho těžká vůně hřebíčku a jasmínu, která mu připomněla stařenku z Øster Brønderslevu. Tahle dáma chytala všechny kolemjdoucí muže za zadek a nedala si pokoj. Když Rose použila tenhle parfém, každého rozbolela hlava a projednou to nebylo kvůli jejímu kyselému výrazu.

Podle Asadovy teorie parfém zdědila, ale ostatní měli jiný názor. Tvrdili, že tato odpudivá směs se dá stále ještě sehnat v několika indických krámcích, kde nechtějí, aby se k nim zákazníci vraceli.

„Ahoj, Carle. Pojďte sem na chvíli!“ zavelela ze své kanceláře.

Carl polkl. Co teď?

Proplížil se kolem Asadova brlohu a strčil nos do Rosiny klinicky čisté kanceláře. Okamžitě zaregistroval obrovskou tašku, kterou viděl už na nádvoří. Pokud mohl soudit, dnes ho tu kromě parfému bude omračovat ještě něco jiného. Šlo o ohromný štos papírů, které jí vykukovaly z tašky.

„Ach," řekl opatrně a ukázal na papíry. „Co to je?"

Pohled černě nalíčených očí věstil problémy.

„Několik starých případů, které se poslední rok povalovaly na psacích stolech různých policejních expertů. Případy, které se nám zatím nikdo neobtěžoval zaslat. Zrovna *vám* snad o podobných nepořádcích nemusím nic vysvětlovat."

Poslední narážku doplnila hrdelním zavrčením, které by se při troše snahy dalo vyložit jako smích.

„Složky se omylem dostaly do Národního ústavu vyšetřování, a právě tam jsem si je před chvílí vyzvedla."

Carl povytáhl obočí. Další případy navíc, tak proč se Rose proboha usmívá?

„Jo, jo. Je mi jasné, na co myslíte: Nejhorší zpráva dnešního dne," pokračovala. „Ale to jste ještě neviděl tenhle případ. Ten nemám z NÚV, ležel v kanceláři na mé židli, když jsem přišla do práce."

Podala mu ošoupanou papírovou složku. Určitě chtěla, aby si ji okamžitě prolistoval, ale to se krutě zmýlila. Špatné zprávy si člověk před první ranní cigaretou neprohlíží. Věci se musí dělat pěkně popořádku. Vždyť sakra sotva přišel do práce.

Carl potřásl hlavou, odešel k sobě, složku hodil na stůl a kabát na židli v rohu.

Kancelář byla cítit zatuchlinou a elektrická zářivka blikala víc než jindy. Středa bývala vždycky z celého týdne nejhorší.

Zapálil si a vydal se do Asadovy komůrky na košťata, kde bylo vše, jak má být. Rozložený modlitební kobereček na podlaze a vodní pára prosycená mátovým odérem. Tranzistor naladěný na něco, co znělo jako milostné vábení delfínů před pářením, smíchané s gospelovým chórem a přehrávané na kotoučovém magnetofonu, který má povolený hnací řemen.

Istanbul v plné kráse.

„Dobré ráno," pozdravil Carl.

Asad k němu pomalu otočil hlavu. Ani východ slunce nad Kuvajtem nemohl být zářivěji červený než impozantní čichový orgán tohoto chudáka.

„Bože všemohoucí, Asade, ty vypadáš příšerně," řekl Carl a při pohledu na kolegu o krok couvl. Pokud se u nich ve sklepě rozhodla zaútočit chřipka, zatím měl štěstí, jeho tělu se obloukem vyhnula.

„Začalo to včera," zahuhlal Asad. Takové vodou zalité oči aby člověk pohledal.

„Jdi domů, a to hned," přikázal Carl a ustoupil ještě víc dozadu. Víc říkat nemusel, Asad ho stejně neposlechne.

Carl se vrátil do bezpečí své kanceláře, hodil si nohy na psací stůl a poprvé v životě se zamyslel, jestli by neměl zvážit účast na organizovaném zájezdu na Kanárské ostrovy. Čtrnáct dní pod slunečníkem vedle polonahé Mony, co víc by si mohl přát? Chřipka si zatím může po libosti běhat ulicemi Kodaně.

Při té představě se usmíval a vytáhl malou obálku od Mony. Otevřel ji. Už jen ta vůně ho skoro dostávala do kolen. Jemná a smyslná jako sama Mona Ibsenová. Hodně vzdálená Rosiným útokům na čichové buňky.

Dopis začínal slovy: Můj drahý broučku.

Carl se usmál. Naposledy ho takhle sladce oslovovali, když ležel v nemocnici v Brønderslevu se šesti stehy na břiše a slepým střevem ve skleněné dóze.

Můj drahý broučku,
dnes večer v 19.30 u mě — svatomartinská husa,
souhlasíš? Ty si vezmeš oblek a přineseš červené víno.
Já se postarám o překvapení.
Pusu, Mona

Carl ucítil, jak se mu do tváří vlévá horko. To je ženská!

Zavřel oči, zhluboka potáhl z cigarety a zkusil si představit, co se skrývá pod slovem překvapení. Byly to představy mládeži nepřístupné.

„Proč tady sedíte se zavřenýma očima a usmíváte se?“ ozvalo se za ním. „Neměl byste si radši prostudovat tu složku, kterou jsem vám dala?“

Rose stála ve dveřích se založenýma rukama a nakloněnou hlavou. Jasná známka, že se odsud nehne, dokud nějak nezareaguje.

Carl típl cigaretu a natáhl se pro složku. Ať to má raději rychle za sebou, nebo tady Rose bude stát, dokud nezakoření.

Šlo o deset vybledlých papírů od soudu z Hjørringu. Hned na první stránce poznal, o co se jedná.

Jak se tenhle případ sakra mohl ocitnout na Rosině kancelářské židli?

Rychle přelétl očima první stranu. Už dopředu věděl, jak za sebou jednotlivé věty půjdou. Léto 1978. Muž utopený v Nørrenském potoce. Majitel velké továrny na výrobu strojů, vášnivý rybář a člen všech možných spolků a sdružení. Čtyři čerstvé otisky páru nohou okolo vezírku na ryby a ošoupaná taška. Z jeho vybavení nic nechybělo. Ani naviják značky

Abu a udice, která musela stát víc než pětistovku. Krásné počasí. Ani provedená pitva nezjistila nic zvláštního. Žádná srdeční vada nebo mozková mrtvice. Jen utonutí.

Kdyby na tom místě nebyla voda hluboká jen tři čtvrtě metru, byla by celá záležitost okamžitě označena za neštěstí.

Ale Rosin zájem neprobudilo samotné úmrtí, to Carl dobře věděl. Nezaujalo ji ani to, že případ nebyl nikdy uspokojivě vysvětlen, a proto se dostal k nim do sklepa. Podstatný byl fakt, že ve složce byla založena spousta fotografií a na dvou z nich se vyskytoval Carlův obličej.

Carl polkl. Utonulý muž se jmenoval Birger Mørck a byl to Carlův strýc, bratr jeho otce. Žoviální a štědrý muž, k němuž vzhlížel nejen jeho vlastní syn Ronny, ale i Carl. Proto s ním tak rádi jezdili na krátké výlety, stejně jako onoho dne. Tentokrát se chtěli naučit něco o rybářských tricích a kouzlech.

Ale tehdy zrovna jely z Kodaně na kole přes celé Dánsko dvě slečny, a jak se blížily ke svému cíli ve Skagenu, jejich tenká trička byla lákavě propocená.

Když Carl a bratranec Ronny zahlédli tyhle dvě blonďaté bohyně, jak šlapou nahoru do kopce, zůstali stát, jako když do nich hrom uhodí.

Odhodili rybářské udice a vyrazili přes pole jako čerstvě narozená telátka, která se poprvé v životě vydala na pastvu.

Když se po dvou hodinách vrátili zpátky k potoku s obrysy obtažených dívčích triček navždy vypálenými do mozku, byl už Birger Mørck mrtvý.